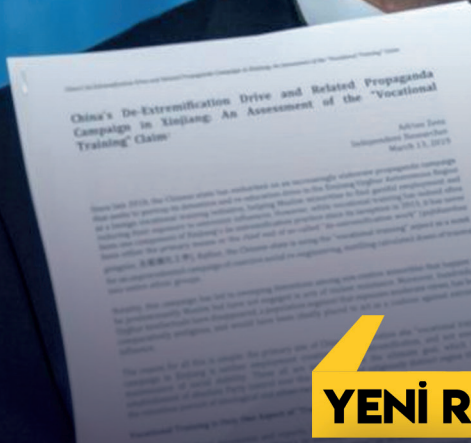

DOĞU TÜRKİSTAN GERÇEĞİ

Eylül 2021 | Sayı 19

YENİ RAPOR:

20 YIL SONRA 4,5 MİLYON UYGUR YOK OLACAK

DOĞU TÜRKİSTAN'DA ZORLA ÇALIŞTIRILMA ÇOCUKLARA KADAR İNDİ

1949'dan beri Çin'in işgalinde olan Doğu Türkistan'da yaşananlarla ilgili konuşan Türkistan TV Yayın Koordinatörü Muhammed Ali Atayurt, çocuk işçiliğinin 5-6 yaşa kadar indiğini ve toplama kamplarının her geçen gün daha da genişlediğini söyledi.

1933 yılında ilan edilen Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti, 1949 yılında Çin'in işgaliyle sona erdi. 72 yıldır Çin işgali altında türlü türlü zulüm ve işkencelere maruz kalan Doğu Türkistanlı Müslümanlar, her şeye rağmen dinlerini, inançlarını, kültürlerini muhafaza edebilmek için ciddi bedeller ödedi ve ödemeye devam ediyorlar.

Doğu Türkistan'da devam eden sorunlar, toplama kampları ve çocuk işçiliği ile ilgili İLKHA muhabirine konuşan Türkistan TV Yayın Koordinatörü Muhammed Ali Atayurt, ülkelerinde yaşanan zulümleri insanlara rahatlıkla anlatamadıklarını, zulüm ve asimilasyonu inkâr eden Çin yönetiminin milyonlara varan propaganda ordusuna karşı çok kısıtlı imkânlarla mücadele etmeye çalıştıklarını söyledi.

“Komünist Partisi Doğu Türkistan'daki Çinlileri kurtarma bahanesiyle ülkemizi işgal etti”

Milliyetçi Çinliler ile Komünist Çinliler arasında yaşanan iç savaşta Komünistlerin galip gelmesi sonrası 16 yıllık Doğu Türkistan'da cumhuriyeti devrilerek 1949'da Çin Komünist yönetiminin esareti altına alındığını belirten Atayurt, Çin komünistlerinin daha önceden Doğu Türkistan'a giren Milliyetçi Çinlilerden kurtarmak bahanesiyle ülkelerine girdiğini ve bir kurşun bile sıkmadan tamamen işgal ettiğini ifade etti.

“Yaşadıklarımızı muhataplarımıza anlatmakta zorlanıyoruz”

Atayurt, “O dönemde insanlar neyin ne olduğunu anlamıyorlar. 1949'da başlayan işgal, o günden bu güne kadar yoğun bir asimilasyon, sistematik soykırım boyutunda yaşanıyor. Bunu anlatmakta aşırı derecede zorlanıyoruz. Muhatabımızı inandırmakta zorlanıyor-

ruz. Bizzat bu zulmü yaşayan bireyler olarak bazen yaşadığımız ve içimizde sakladığımız acıları anlatsak acaba muhatabımız inanacak mı? Acaba ‘ya böyle şey mi olur’ deyip dinlemeden gidecek mi? Diye düşünerek bazen yaşadığımız zulmü anlatmakta çok zorlanıyoruz.” dedi.

“Zorla çalıştırılma çocuklara kadar indi”

Çin’de Doğu Türkistanlılara yönelik son dönemlerde zorunlu çalıştırılma meselesinin çok fazla şekilde gündeme geldiğini söyleyen Atayurt, “Zorunlu çalıştırılma çocuklara kadar indi. Çocukların videoları çıktı. Tabi bunu anlatırken elimizde kanıtımız yok. Ancak o zulmü bizzat yaşayanlar olarak bunun zorunlu çalıştırılma olduğunu biliyoruz. Kimse 5-6 yaşına, 10 yaşındaki çocuğunu para kazansın diye çalıştırmaz. Kaldı ki zorunlu çalıştırılan çocukların anne ve babaları olsaydı böyle bir şey olmazdı. Demek ki bu çocukların anne babaları toplama kamplarında. Çinli yetkililer toplama kamplarını kapattıklarını söylüyorlar ama toplama kampları

hiçbir zaman kapanmadı ve giderek genişliyor.” diye konuştu.

“Mesleki eğitim adı altında doktora, profesörlere eğitim veriyorlar”

Atayurt, “2 gün önceki haberlerde kadınlara özel ‘vatanseverlik eğitimi’ adı altında Aksu ilinde tesis kurulduğunu öğrendik. Analistler bunun toplama kamplarını meşru göstermek olduğunu söylüyor. Bu şekilde Doğu Türkistan’da toplama kamplarında Çin’in iddiasına göre Uygurlara ‘mesleki eğitim’ veriliyor. Doktorlara, profesörlere, tüccarlara, kendi kazancını kendi becerileri ve bildikleriyle kazananlara sözde eğitim veriyorlar. Küresel pazarda Endüstriyel manada ihtiyaç duyulan her alanlarda köle gibi çalıştırmak üzere insanları alıp Çin’in iç kesimlerinde veya Doğu Türkistan’ın farklı bölgelerinde zorla çalıştırılıyorlar. İnsanlar orada günlük 15 liraya, aylık 300-400 Yuan’a (500-600 TL) yani bedava denilecek bir paraya zorla çalıştırılıyorlar. Çin bunu istihdam adı altında yürütüyor.” şeklinde konuştu.

“Çin’in milyonları aşan propaganda ordusuna karşı kısıtlı imkânlarımızla karşı koymaya çalışıyoruz”

Çin’in Doğu Türkistanlılara yönelik yaptığı asimilasyon ve zorla çalıştırma ile ilgili uluslararası topluma yönelik yoğun bir propaganda çalışması yürüttüğüne dikkat çeken Atayurt, “Çin, bu işe harcamış durumda. Milyonları aşan sayıda kişiden oluşan bir propaganda ordusu var. Çin, salgın sürecinde çoğu insanın zaman geçirdiği dijital ortamda ve sosyal medyada, çağımızın iletişim aracı olan internette propaganda yapmak için bunlara para veriyor, bütçe ayırıyor. Büyük yatırımlarla propagandayı çok iyi yürütüyor. Biz de Doğu Türkistanlılar olarak elimizdeki kısıtlı imkânlarla Çin’e karşı koymaya çalışıyoruz.” dedi.

“Türkiye başta olmak üzere İslam ülkelerinin bize ve ümmet coğrafyasına sahip çıkmasını istiyoruz”

İşgal altında olsalar bile geçmişten bu güne Doğu Türkistanlı Müslümanların dinlerini, inançlarını korumak için çok mücadele ettiklerini ve mücadelenin devam ettiğini belirten Atayurt, Türkiye başta olmak üzere İslam ülkelerinden beklentilerini şu şekilde açıkladı:

Biz Müslüman olarak tabi ki bize sahip çıkılmasını, acılarımızın, yaşadığımız zulümlerin

duyulmasını istiyoruz. İslam ülkelerinden böyle bir beklentimiz var. Ancak son dönemlerde İslam ülkelerinden çoğunun kendilerine göre bazı stratejileri, Çin ile olan işbirlikleri var. Çin’in ekonomik gücü ve ülkelerle olan işbirliği neticesinde bazı ülkeler kendi çıkarları doğrultusunda Doğu Türkistan’daki soykırımı, Müslümanlara yapılan zulmü görmezden gelebiliyor. Tabi ki bunu tüm ülkeler için söylemiyorum. Türkiye’de Doğu Türkistan’a yönelik sürekli olmasa da önemli yerlerde, önemli anlarda Çin’e kınamalar yapıldı. Çin de diğer ülkelerden daha ziyade Türkiye’nin tek kelimesine bile aşırı tepki veriyor. Türkiye Doğu Türkistan ile ilgili bir açıklama yaptığında Çin tahammül edemiyor, çok aşırı tepki veriyor. Örnek verilecek olursa daha önceden Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu Birleşmiş Milletlerde Uygur Türkleri ile ilgili açıklama yapmıştı. Çin ‘içişlerimize karışamazsınız’ diye çok sert tepki vermişti. Daha önceden de Çin’in soykırımlarına karşı 39 ülke bir beyanat verdi. Ancak bu ülkeler içerisinde Türkiye yoktu. Birkaç gün sonra Türkiye tek başına bir açıklama yaptı. Çin 39 ülkenin beyanatına karşı tepki vermezken Türkiye’nin açıklamasına çok büyük tepki verdi. Biz zulme uğrayanlar olarak sesimizi geniş kitlelere duyurmaya çalışıyoruz. İslam ülkelerinden de bu anlamda artık ses çıkarmalarını talep ediyoruz. İslam ülkelerinin sessizliği, Doğu Türkistan’da yaşayanları görmezden gelmesi Çin’i cesaretlendiriyor. Ayrıca Çin’e verilen tavizlerin tamamı Doğu Türkistan’a yansıyor. Tüm İslam ülkelerini özelde Doğu Türkistan meselesine ve diğer İslam coğrafyalarında yaşanan zulümlere karşı çıkmaya davet ediyoruz. Allah’tan aldığımız güçle zalimlerin karşısında dimdik durarak mazlumlarla sahip çıkılmalarını ümit ediyoruz. Türkiye’nin de yeri geldiğinde değil her zaman Doğu Türkistanlılara sahip çıkmasını istiyoruz.

Yazan: Nizamettin Aşkın - ilkh

GEREKTIĞİNDE ÇİN'E DE "HAYIR" DİYEBİLEN BİR TÜRKİYE İSTİYORUM

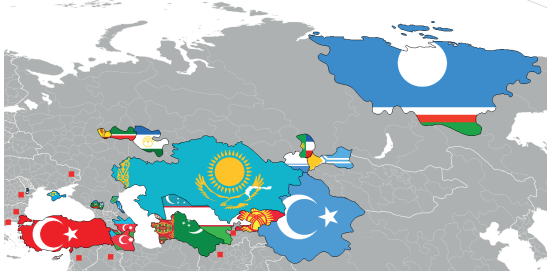
Dünyanın neresinde olsa olsun mazlumlara kol kanat veren, zalimin karşısında, zulme ve haksızlığa "Hayır" diyebilen Türkiye'nin, Türk ve İslam dünyasındaki onurlu duruşu ümmetçe ve dünya liderlerince saygı ve hayranlıkla karşılandığı herkese malumdur.

Geçen hafta Malezya'nın (iki yıl sonraki) başbakanı olması kesinleşen lideri Enver İbrahim "Türkiye İslam dünyasının vicdanının sesidir" açıklamasıyla Türkiye'nin ümmetin nezdindeki konumunun tercümanı olmuştur.

Bence bu ABD, AB, Rusya, İsrail ve Çin'i birbirinden farklı görmeden, onların açık ve sinsi bir şekilde Ortadoğu'da fragmanını gerçekleştirerek, asıl hedef olarak Orta Asya'yı (Büyük Türkistan coğrafyasını) yeniden dizayn etme girişimlerine kayıtsız kalmayan, tek başına olmasına rağmen, hepsine aynı oranda "Hayır" diyebilen Türkiye'nin ken-

di yolunu kendisi çizerek, "Bensiz Olmaz!" çıkışıyla İslam dünyasındaki lider duruşu ve yaktığı cesaret meşalesinin nurlu yansımasıydı.

Çünkü "Hayır" diyebilmek, devletin onurunu, milletinin saygınlığını ve milli menfaati ni korumakla beraber bağımsız dik duruşunu gösterebilmektir.

“Hayır” tarihten beri güçlülerin duymaktan hiç hoşlanmadığı ve pek alışkın olmadığı ama acizlerin ve teslimiyetçilerin ise adeta geleneği ve günlük gıdası ola gelmiştir. Dolayısıyla 2 esirden beri “EVET EFENDİM” çiliğine alıştırılmış İslam dünyasında, büyük güçlerin önem verdiği meselelerde “Hayır” diyebilen devlet ve devlet ademlerinin başlarına çok şeyler gelmiştir ve fazla uzun ayakta kalamamışlardır. Çünkü “hayır” diyebilmek, cesaret ve karakter ister, her kesin harcı değil elbet.

Hatırlarsınız, dış ilişki ve diplomasi lügatinden ‘Hayır’ çoktan silinmiş, onurlu duruşun değil, menfaat görünümlü serapların peşinde, gavur güçlülerden ağabey edinme yarışına tutunmuş, el pençe “EVET EFENDİM” çiliğini adeta farz-ayın edinmiş veyahut bir gavur ağabey küerse, öbürüne göz kırpmayı ve blöf yapmayı siyasi feraset sayar hale gelmiş İslam ve Türk dünyasından sıyrılarak, ümmetin vicdanının gür sesi hiç beklenmedik anda Davos’ta “ONE MİNUTE!” ile yankılanmış ve “Hayır” diyebilmenin onurunu yaşartmıştı.

Bu ses aynı yılı Urumçi katliamına yönelik **“ÇİN ADETA SÖYKİRİM YAPIYOR, MESELEYİ BM GÜVENLİK KONSEYİNE TAŞIYACAĞIZ”** açıklamasıyla da

yankılanmış ve hemen ertesi Çin’deki Uygur katliamının durmasına vesile olmakla beraber, sahipsiz bütün dünya mazlumlarının sönmüş ümitlerini yeşertmişti. ‘Hayır’ diyebilmenin bazen ilişkileri zorlaştırıcı menfi yönü olsa da içinde bir dinamik güç barındırdığından, güçlüye de “EVET” dedirtebileceğini ve mazumlara kalkan elleri anında durdurabileceğini dünyaya göstermişti.

Bu esirlerdir ümmetin duymaya çok ama çok hasret kaldığı sestii. Kendi prangalarını daha yeni kırmış Türkiye’nin ‘Hayır’ diyebilen Türkiye’ye dönmesi ve “EVET EFENDİM” çiliğinin sarsılmaz sayılan dağlarını yerle bir etmesinin sesiydi. Emperyalist dünya güçleri tarafından başları kesilmiş, başsız gövdesine “EVET” çi başlar takılmış İslam ve Türk dünyasına kendi öz iradesi ile ‘Hayır’ diyebilmenin neleri değiştirmeye kadir olduğunu göstermişti.

BM kürsüsünde “Dünya beşten büyüktür (Çin de bu beşin içinde elbette)” adasıyla yankılanan bu ses, “Avrasya” dediğimiz büyük Türkistan coğrafyasında uzun vadeli 3. dünya sömürge planlarını sinsice devreye sokmakta olan başta Çin olmak üzere, ABD ve Rusya’dan ibaret 3 ana aktörü çok rahatsız etmiş, Türkiye’yi Orta Asya’da önlenebilir kültürel güç (Soft Power), Osmanlının yeniden dirilişi olarak tanımlamasına ve dolayısıyla kendi iç ve bölgesel sorunlarından başını kaldıramaz hale sokmak üzere, hizaya getirmeye çalışmasına sevk etmiştir. Bu kirli amaçları için kimi açık şekilde Türkiye’nin devlet bütünlüğü ve sinir güvenliğine tehdit ulaşturmaya başlamışsa, bilhassa Çin binlerce senelik tabiatı gereği, ağaç kurdu veya yaradan kan emici böcek siyaseti yürüterek, “Tatlı söz (boş vaat) ve yumuşak ipeklerine (rüşvet ve komisyona)” dayalı geleneksel sinsiliğini devreye sokmuştur.

Komünist Çin bir yandan Türkiye’deki 40 senelik ideolojik beslemeleri olan Maoçu,

sözde 'Atatürkçü' görünümlü komünist, solcuları harekete geçirip, sadece bunun için ayırdığı milyarlarca dolarlık bütçesiyle lobi faaliyetlerine hız vererek, kendi imajını makajlamaya yönelmiş, diğer yandan Türkiye'nin Çin hususunda Doğu Türkistan merkezli bir siyaset geliştirilmesini engellemek için (Pekinde kendi öz kızını Çin Uluslararası Radyosunun hizmetine bağışlayacak kadar fedakâr) Doğu Perinçek ve onun müritlerinden ulaşan Mao fedailerini Türkiye'nin FETÖ'dan boşalan kritik kurumlarına ve mevkilerine sokmayı öncelikli hedef seçmiş ve gözde görünür ilerleme de kayıttır.

Bir diğer yandan ise, Çin'i doğru düzgün anlamayan, tarihini, siyasetini, psikolojisini, siyasal davranış biçimlerini, iç, dış sorunlarını ve bölge ülkelerine yönelik politikalarını derinlemesine analiz etme kabiliyetinden mahrum yazarlar ve sadece Çince bildiği için Çin araştırmacısı keselen, Çin sever uzmanlarımızın modası geçmiş Soğuk Savaş mantığı ile batıya karşı doğu bloku oluşturmak hayallerine kapılmaları ve Çin'i ağabey edinme teşviklerinin şakşakçılığına soyunmaları devlet büyüklerimizin ve siyasetçilerimizin Çin algısını yanlış yönlendirme düzeyini yükseltmiştir.

Devletin yüce menfaati ve Doğu Türkistan'daki mazlum kardeşlerimizin asgari insan haklarını koruyabilmek açısından gayet mantıklı olan "Hayır demekle hiçbir şey çözülmez, Çin ile ilişkilerimizi geliştirelimiz, sorunlarımızı diyalog ile çözmeliyiz" tavsiyesi, daha yeterli alt yapı hazırlanmadan göklere yükselterek, tam Çin'in istediği gibi Türkiye'nin konumunu tekrar "EVET EDENDİM" çilik konumuna indirgemıştır.

Şu bir gerçek ki, herhangi bir devletle ilişkileri onurlu biçimde geliştirmek ve sağlam politikalar üretmek, öncelikle onu en iyi tanımaktan geçer. Bunun için hazırlayamadığımız alt yapı ise, Çin'in ellerinde yetişmiş Çin

bülbüllerinden ulaşan değil, yüce Türk devletinin büyüklüğüne inanan, stratejik önemini ve özellikle Orta Asya'daki en büyük 4. güç (Soft Power) olma vasfını kabullenen ve bunun heyecanını damar damarlarında yaşayan, gerçek vatanseverlerden ve devletimizin kendi stratejik direktiflerin yönlendirmesi ile bağımsız araştırma yapmasını bilen Çin uzmanlarından ulaşan bir 'Çin Stratejik Araştırma Enstitüsü'nün hala kurulmamış olmasıdır. Bu nedendir ki, Çin yarının politikasını izlerken, biz binlerce adım arkada, bugünün gündemsel politikaları ile meşgul olmakta ve yüzeysel siyasi araştırmaların doğal sonucu olarak, gelecek yüz yılın menfaatlerimizi tehlikeye itirmekteyiz.

ÇİN'İ ANLAMAK

Şunu itiraf etmeliyiz ki, biz Çin'in bizi anladığı kadar biz Çin'i anlamıyoruz. Çini anlamak gerçekten zordur ve sadece biz değil, bütün dünya Çinin sinsiliğinden yakınmaktadır.

Mesela: Batılılar, Marco Polo'nun (1254-1324) seyahati ile Çin'i tanımaya başlamış ve ilerleyen yıllarda Hıristiyan misyonerlerin Çin'e yönelmesi sonucunda, Çin'i "köklü tarihe sahip ancak farklı düşünceleri olan hantal bir ülke" olarak tanımlamışlardı. Çin'i "tuhaf bir devlet" (Erratic State) olarak tanımlayan siyaset bilimcisi Lucian Pye, Çin'in diğer ulus devletler gibi uluslararası camiaya ait olmadığını ve bir devlet gibi davranmadığını belirtmiştir. ünlü sinolog John K. Fairbank da, Çin'in kültürelizmi ile

diğer ülke ve topluluklardan temelde farklı olduğunu tespit etmiştir. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Haziran 2009'daki Çin ziyareti sırasında benzer ifadeler kullanmış ve Çin'i "dünya içinde ayrı bir dünya" olarak tanımlamıştır. Clinton hükümeti döneminde Dışişleri Bakanı olan Madeleine Albright'ın anılarında, "Çin fazlasıyla büyüktür ve göz ardı edilemez; Çin çok müstebittir, kucaklanamaz. Çin'i etkilemek çok zordur üstelik çok hem de çok gururludur" ifadelerine yer vermiştir.

En önemlisi Çin'in tehdit algılaması ve siyasal davranış biçimleri bizimle zıt kutupludur. Örneğin Çinin ünlü filozofu Sun-Tzu "Savaşmadan savaşı başarmak" ilkesine dayanan Savaş Sanatı'nın ilk bölümünde, "Askerî işler hile gerektirir; güçlüyken zayıf görün, etkiliyken etkisiz görün" hilebazlığı ve kurnazlığı ile Çinlilerin fikir dünyasını şekillendirmiş ise, bizim dürüstlük ilkesine dayalı düşüncelerimizin önemli mimarlarından olan Mevlâna Celaleddin-i Rumi, bunun tam tersini söylemektedir: "Ya olduğun gibi görün ya göründüğün gibi ol"

Neticede, Çin'i anlamadaki en büyük yanlışımız, Çin'i "sözü ve özü bir" kendimiz gibi dürüst görme ve dediklerine kolayca inanma saflığımızdan kaynaklanmaktadır.

Şu da bir gerçek ki, gerçi her ne kadar bizsiz dünya tarihinden bahis edilmezken, çağ açıp, çağ kapatan ve nice tarihler yaratan bir millet olsak da, ama tarih yazmayan, tarihten ders çıkarmayan, hatta kendi tarihimizin araştırmaları için de Çin'in saray tarihçilerin

kaynaklarına dayanmaya mecbur kalan bir milletiz. Dolayısıyla tarihten beri Çin tarafından sokuldukça sokuluyoruz, hatta Peygamber efendimizin "Mümin bir delikten iki kez sokulmaz" hadis-i-şerifi de burnumuzu terletmiyor.

ÇİN'İN TATLI SÖZLERİ (BOŞ VAATLARI)

Örnekleme gerekirse, ekonomik ilişkilerimizde çok daha faydalı gösterilen ama hep aleyhimize sonuçlanan şu yanlışlarımızı hatırlatmakta yarar görüyorum;

1. Ocak 2001 de Varyag Savaş Gemisi'ni "Yok efendim, askeri amaçlar için kullanılmayacak, turist amaçlı restoran olarak kullanılacak" yalanıyla İstanbul Boğazı'ndan geçirme peşinde olan Çin Dışişleri Bakanı Tang Jiaxuan, Türkiye'de bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, iki ülke arasında ortak çıkarlar bulunduğunu belirtmiş ve yılda 2 milyon turist göndermek gibi tatlı sözleri ile bakanlarımızı kandırabilmiştir. Türk Dışişleri Konutu'nda yapılan heyetler arası görüşmeler sonrası, Çin'den dünyaya her yıl 180 milyon turist geldiğine dikkati çeken Dışişleri Bakanı İsmail Cem, Çinli turistlerin Türkiye'ye yönelmesi için bazı değişiklikler yapılması ve adımlar atılmasını kararlaştırdıklarını belirtmiştir. Görüşmelere katılan bir Türk diplomat, "İlk etapta 180 milyonun yüzde 10'u gelse, Türk turizmi şaha kalkar"

diye konuşmuştur. “2 milyon Çinli turist Türkiye’ye gelecek” yaygarası da bundan sonra manşetlere taşınmaya başlamıştır. Ancak eylem planında yer alan konuların hepsi içi boş vaatler olarak kendini göstermiştir.

Eylül 2004’te de Birleşmiş Milletler toplantısı için Abdullah Gül, New York’ta Çinli meslektaşı Li Zhaoxing ile görüşürken Çinli turist meselesini ve verilen sözlerin tutulmasını gündeme getirmişti. Ama arlanmaz Bakan “Nüfusumuz bir milyanın üstünde, nasıl konuk edeceksiniz turistlerimizi?” diye karşılık vermişti. Bakan Gül ise “Kalbimizde misafir ederiz” yanıtını vermişti. ve bu pişkince verilen karşılık Türkiye’de tepki yaratmıştı.

2. Ocak 2003’te Ak Parti genel Başkanı sayın Recep Tayip Erdoğan’ın başkanlığındaki Türk heyetinin Çin ziyareti sırasında yeni bir aldatmaca olan fındık mevzusu gündemdedi ve o zamanda da Çin sever Çin uzmanlarımız her bir Çinliye fındık yedirme gayretlerine tutuşmuşlardı. Ancak çok bilmişlerimizin ön görüşleri yine tutmamıştı.

3. bu yalanın tekrarı 2010 da yine gazetemizin ön sayfalarında dolaştırıldı. Çin Ticaret Bakanı Chen Deming, Devlet Bakanı Zafer Çağlayan’a, fındığı çok sevdiğini belirterek, “Gazetede okudum. Günde 10 tane fındık yenilmesi iyiymiş. Çin’de 1,3 milyar insan var. Bu kadar kişi fındık yemeye başlarsa herhalde Türkiye’deki fındıklar yetmez” demişti.

3. daha 2017’te de benzer şekilde zeytinyağı gündeme taşındı “Çinliler Her Gün Bir Kaşık Zeytin Yağı Tüketseler Dünyada Zeytin Yağı Kalmaz” manşetleri atıldı ama sonuç yine değişmedi. Türkiye’de ne zeytinyağı, ne fındık, ne hotel odası kıtlığı yaşandı.

4. 2016 de Çin Türkiye’ye beklenmedik bir kıyak yaptı. Türkiye, Şanghay İş birliği Örgütü 2017 Enerji Kulübü başkanlığına geti-

rildi. Bizim ‘kral çıplak’ Çin uzmanı kalem-sörlerimiz bu olayı yere göğe sığdıramadı. Söz konusu Enerji Kulübünün Şanghay İşbirliği Örgütü kurulduğundan beri hiçbir işlevi olmayan, boş kulüp olduğunu, bununla aslında Çin’in 2015 te iptal edilen hava savunma sistemi anlaşmasını tekrar hayata geçirmek ve böylece hiçbir yerde denenmemiş Füze sistemi ile Türkiye’ye kazık atmak pişinde olduğunu maalesef yazarlarımız görmek istemedi. Ama Allaktan Türkiye’imiz bu kapana düşmedi.

5. Kütahya’da 20 yıllık garanti kapsamında Çin’e yaptırılan elektrik santral, 5 yılda buzuldu. Ama Çin verdiği garanti sözünü tutmayınca deva açıldı.

6. Benzer şekilde Çin ile ortaklaşa kurulan Mermer Chery marka Otomobil üretici firması da Çin tarafının satış sonrası servis hizmeti vaatlerini yerine getirmediği için meseleyi mahkemeye taşımıştı. Ve şuan Chery marka Otomobilin Türkiye’deki satışı durdurulmuş vaziyettedir.

Kısacası, araştırmak isteyenler, adliyeye bir uğrama rahatsızlığını zor görmezse eğer, Çin şirketleri tarafından aldatılan ya da verilen sözler yerine getirilmediği için deva açan onlarca Türk şirketlerin dosyalarına kolayca ulaşabilirler. Ama maalesef Türkiye’deki popüler günlük gündemlere göre kalemin ucunu bilemekten başka marifeti olmayan “Evet”çi ürkek yazarlarımızın nedense Çin’i bir başka yönden analiz etmeye de tahammülleri yoktur.

ÇİN ŞİRKETLERİNDEN VERGİ KAÇAKÇILIĞINA TEŞVİK

Çin’de bendiniz 3 sene uluslararası ticaretle uğraşarak, bizzat edindiğim tecrübe ve yakında iş çevrelerimden öğrendiğim bilgilere göre, Çin’in hem devlet şirketleri hem de özel şirketleri dış ticarete, ithalatçı şirketlerin talep etmesi halinde, ihraç edilmekte olan malın toplam kıymetini asıl değerinden yüzde 50 veya yüzde 70 e kadar az gösteren sahte anlaşma ve fatura düzenlemektedir. Böylece ithalatçı şirketlerin kendi ülke gümrüğüne yüzde 50 ya da yüzde 70 daha az vergi ödemesine kolaylık sağlamaktadır. Bunun daha anlaşılır olması için bir az teknik detaylarına inmemiz gerekiyor;

Genellikle Çin’de dış ticaret ödemeleri için ihraç edilmekte olan malın yüzde 30 ya da 50 li kısmına Akreditifli Ödeme (Letter of Credit) tercih ediliyor ve geri kalan kısmı için Peşin Ödeme (Cash Payment) şeklinde, (orijinal anlaşmaya göre) mal gönderildikten sonra ya da önce taksitlerle elden ödenmesi tercih ediliyor. Çin şirketleri gümrüğe ibraz edilecek olan fatura ve anlaşmada malın toplam değerini Akreditifli Ödeme (Letter of Credit) ne kadar ise, o kadar yansıtıyor. Elden ödenen para anlaşmaya ve faturaya yansıtılmıyor.

Bir de ödemeyi garantiye almak için iki anlaşma yapıyor. Birinde anlaşmanın tüm ödeme planları detaylı şekilde yazılıyor ve fatura da orijinal olarak kesiliyor. Bu anlaşma iki şirket arasında gizli kalıyor. Maliyeti düşük gösterilen anlaşma ile fatura ise, banka ve gümrüğe ibraz ediliyor. Bu uygulama Elden Peşin Ödeme (Cash Payment) için Çin’e gönderilen paraların yüzde 99 nun başka ülkelerden kayıt dışı olarak çıkmasına yol açıyor. Bir de paranın her ülkedeki yurt dışı nakit döviz transferi için belirlenen limite takılmadan Çin’e rahat akabilmesi için İstanbul Tahtakale’de olduğu gibi Çin’den ürün ithal eden dünyanın dört bir yanındaki bütün ülkelerde, Çine kayıt dışı para transfer

eden ya da iki ülke şirketleri arasında para takas edilmesine aracılık eden Çinli ve yerli şirketlerin çok aktif iş yapmakta olduğunu da hatırlatmamız gerekiyor.

Çin’de çok sıradan sayılan ve 1984 ten beri hemen her şirkette yağın bir şekilde yürütüle gelen bu uygulama (düzenbazlık) başka ülke şirketlerine vergiden kaçak kazanç sağladığı gibi, bütün ülkelerden Çin’e kara para akmasının yolunu da sonuna kadar açmış oluyor. Çin’de bu kayıt dışı gelen kara paranın aklanması ise çok basit.

Çinli ihracatçı şirketler orijinal anlaşma ve fatura ile beraber parayı bankaya yatırabiliyor ve hatta devletin ihracat teşviki için belirlediği yüzde 14 lük ödül parasına da 10 – 15 gün içerisinde sahip olabiliyor. Çin’in döviz rezervinin nasıl bunca yükseldiğinin ve Çin’in ağzından hiç düşürmedi “bizim dış ticaret anlayışımız karşılıklı çıkara dayanıyor” masajının sırrı işte bu! Yani uluslararası ticaret kanunlarını ihlal ve başka ülke şirketlerini vergi kaçakçılığına teşvik etmek..

Üstelik Çin’in bu dış ticarete “bir taşla on kuş vurma” uygulamasının (düzenbazlığının) ithalatçı ülke güvenliğine ve iç, dış siyasetine tehdit oluşturabilecek potansiyele sahip tehlikeli bir yönü de vardır.

Şöyle ki, Çin’de iş yapan yabancı şirketlerin yukarıda altı çizilen anlaşmaların bir kopyası (yani suç kanıtı) Çin tarafında bulunuyor. Yabancı İthalatçı şirketler Çin ile iş yaparak, belli müddet sonra büyüdüğünde ve ülkesinin siyaset, güvenlik gibi değişik kritik alanlarında etkili duruma geldiğinde, onun eski ticari anlaşma dosyaları Çin’in elinde önemli koz teşkil ediyor. (Dolayısıyla siyaset camiamızdaki tüccarlarımızın ya da tüccar zihniyetli siyasetçilerimizin Çin’den kolay kolay vaz geçememesinin sebebini sadece parasal kazanca bağlamak büyük saflık olur). Burada hem ülke güvenliği açısından hem de Çin’e

kaçmakta olan kayıt dışı dövizlerimizin durdurulması açısından maliye bakanlığımızın dış ticaret denetim mekanizmine ve İstihbarat Teşkilatımıza büyük görev düşmektedir.

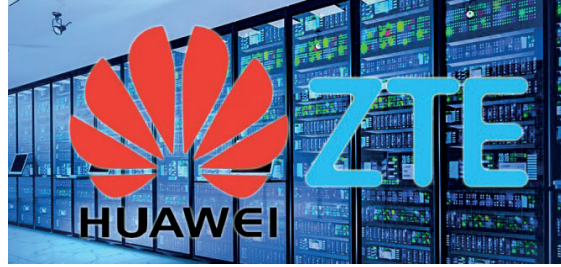
Ticari denge açısından da Çin, en büyük açık verdiğimiz ülkeler arasında birinci sıradadır. 2017 yılının resmi rakamlarına göre, Çin'e ihracatımız sadece 2 milyar 936 milyon dolar iken, İthalatımız ise 26 milyar 307 milyon dolar olmuştur. Bir de Çin'in zikri geçen usulsüz ticaret formülü dikkate alındığında, Türkiye – Çin arasındaki ticaret hacminin resmi olarak bildirildiği gibi 30 milyar dolar civarı değil, en az 60 milyar dolara çoktan ulaştığı ve Çin ile olan ticaretteki cari açığımızın ise, aslında 57 milyar dolar civarında olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Durum böyleyken, her ay Çin'e akmakta olan onlarca milyarlık kayıt dışı dövizlerimizi durdurmak yerine, 4-5 milyar dolar borç alabilmenin derdine düşmemiz hiç de akıllı karı değildir. Eskiden İran-İrak- Suriye sınırından, şimdilerde ise Irak ve İran sınırından ülkemize sokulmakta olan kaçak Çin mallarını hesaba katmadım bile.

En azından ülkemizi Çin'den her yılı yaklaşık 50 - 60 milyar dolarlık kazık yemekten kurtarabilirsek, bununla ülke ekonomimizin nasıl şaha kalkacağını açıklamaya gerek yoktur.

Şu bir gerçek ki, Çin'den ithal edilen ürünler en çok Türkiye'mizin yerli üretimi ve ihracat potansiyelini tehdit etmektedir. Küçük ve orta ölçekli endüstrilerimizi haksız rekabete sürükleyerek, kendi üretimlerine olan güvenini sarsmakta ve birçok şirketlerin kapanmasına, dolayısıyla işsizliğin artmasına sebep olmaktadır. En önemlisi ihracatımızın düşmesine ve başka ülkeler ile olan dış ticaretteki açığımızın de artmasına yol açmaktadır. Onlarca senedir devletimiz bu dengesiz ticarete olan rahatsızlığını Çin'e aktardığında, Çin yine pişkince "Tatlı sözlerini (boş vaat-

larını)" devreye sokarak, "ithalat ile dengelemek mümkün değil, ancak yatırım ile dengeleyebiliriz" diye kandırmaktadır.

Yapmakta olduğu yatırımların da kritik alanlarımıza yöneldiği görülmektedir Çin istihbaratının elindeki ZTE ve HUAWEİ (dünya genelindeki casusluk faaliyetlerinin kabarcık sicili özellikle tartışılmalı) başta olmak üzere hangi şirketler tarafından yatırım yapılmakta olduğu? Ülkemiz güvenliği, Orta Asya'daki konumumuz ve gelecekteki milli menfaatlerimiz için nedenli tehlike arz ettiği ise, aciliyet gerektiren ayrı bir mülhaza konusudur.

Zira, ABD'nin Federal Soruşturma Bürosu (FBI) Direktörü Christopher Wray'ın, geçen hafta ABD Kongresinde yaptığı konuşmasında, "Çin'in amaçlarına ulaşmak için siber müdahale, yabancı yatırım, şirket alımları ve tedarik zincirini tehdit etmek gibi giderek büyüyen bir dizi geleneksel olmayan yöntem kullandığını" söylemesini ve yaklaşık 25 bin Çinli istihbarat ajanının, ABD'nin farklı kurumlarında çalışmakta olduğunu ileri sürmesini, sadece anti-komünizm perspektifinden değerlendirmek çok yanlış olur.

Bir diğer raporda ise, "Çin Devlet Güvenlik Bakanlığının, yurt dışında en az 40 bin aktif istihbarat personeli bulunduğu ve Çin'in fikri mülkiyet, ticari sırlar ve teknolojileri çalmaya yönelik faaliyetleri ile dünyaya verdiği zararın maliyetinin "yıllık 180 ile 540 milyar dolar arasında olduğu" bilgisi yer almaktadır.

Bir de Çin'in bütün entrikalarını üç ana etmen, yani "Tatlı söz (boş vaat), Yumuşak

ipek (rüşvet) Güzel kız (zina)” ile özetleyerek, ebedi uyarılarını taşın kazan ecdadımızın nasihatleri görmezden gelinse, 3. Dünya Planı ve Orta Asya’yı yeniden dizayn etme projesinde, Türkiye’imizin sokakta kesilen kurban gibi kesilir hale gelmesine kendi kayıtsızlığımız ile yol açmış oluruz.

Özetleyecek olursak, Çin ile gelişmekte olan ilişkilerimizde kaybeden biz olmaktayız, çıkardığımız ve içtiğimiz sudan daha çok ter dökmekteyiz. Ama elde ettiklerimiz sadece gökte muallak beklenti ve Çinlilerin Tatlı sözlerinden ibaret olmaktadır.

Bütün bunlara “Hayır” diyebilmenin yolu, güçlü bir ekonomi ve savunmadan geçerek, güçlü ekonomi ise, ithalatın frenlenmesi, yerli üretimin geliştirilmesi ve İhracatın artmasına bağlıdır. Buda ürün ithalatına değil, ucuz ve kaliteli ham madde ithalatına önem verecek stratejimiz ve teşviklerimizden geçmektedir.

TÜRKİYE- ÇİN YAKINLAŞMASINDA KARŞILIKSIZ TAVİZLER

1. Küresel güçlerin 3. Dünya planı ve Orta Asya’yı yeniden dizayn etme yarışı çerçevesinde, Türkiye ve Çin ilişkilerinin yeniden tanımlanması gerektiği bir süreç içerisindeyiz. Bu süreçte her iki ülkenin farklı dış politika önceliklerine sahip olduğu konular da önemli yapısal sorunlar arasındadır.

Örneğin; Çin başta Kıbrıs olmak üzere Kosova, Bosna Hersek ve Dağlık Karabağ gibi sorunlarda Türkiye’nin tam aleyhine bir politika izlemektedir.

2. ŞİÖ ve Orta Asya kapsamında Ankara’nın Pekin ile kurucu değerler ve güvenlik endişeleri bağlamında ortak bir zemin bulabilmesi nerdeyse imkânsızdır.

3. Yine savunma ve terörle mücadele konusunda, Çin’in hala PKK’yi terör örgütü

olarak kabullenmemesi, Türkiye’deki siyasi uzantılarını giderek güçlendirmesi, Zeytin Dalı Harekâtımızda de askerlerimizi ‘İşgalci’, YPG teröristlerini ise ‘halk kahramanı’ olarak gösteren yayınlar yapması, bizim onurlu biçimde çoktan “Hayır” diyebilmemizi gerektiren öncelikli hususlardır. Ama maalesef tam tersine karşılıksız bir biçimde Çin’in Uygurlara yönelik terör yaftalamasına ‘Evet’ diyen açıklamalarımız, Çin’i daha da cesaretlendirmektedir ve bu “EVET EFENDİM” çiliğimizin doğal sonucu olarak, bir yandan Çin, Türkiye’den vize başvurularını sıkılaştırarak ticari vizeler için resmî kurumlardan davet mektubu zorunluluğu getirirken turistik vize başvurularında ise bireysel başvuruları tamamen kaldırmış, Bir diğer yandan Uygur katliamına meşru zemin hazırlama başarısının sarhoşluğuna kapılmıştır.

4. Çin Türkiye’de 6 Konfüçyüs Enstitüsü açmışken, bunun karşılığı olarak Yunus Emre Enstitüsü gibi kurumların Çin’de açılması Çinin yarattığı yapay bürokratik engellemelerle çıkmaza sürüklemekte ve Tatlı söz (boş vaat) ile de beklenti seraplarına batırılmaktadır.

TÜRKİYE- ÇİN YAKINLAŞMASININ DOĞU TÜRKİSTAN’A ETKESİ

Onlarca senedir Çin ile iyi niyetle ilişkilerimizi geliştiriyoruz, özellikle 2009’dan sonra Çin ile olan ilişkilerimiz giderek ivme kazanıyor. Peki “Gerçekten Çin ile ilişkilerimizin geliştirilmesi ve diyalogun artırılması Doğu Türkistan’daki zulümlerin hafiflemesine herhangi bir katkı sağlayabildi mi?”

“Doğu Türkistan’da uygulanan asimilasyon politikalarının değişmesinde, din, dil eğitim özgürlüğü ve seyahat özgürlüğünün Uygurlara da sağlanmasında, Çin vatandaşları ile aynı hukuka sahip olabilmesinde, sözde Çin ana yasasında teminat altına alınan azınlıkların hak ve hürriyetlerinin Uygurlar için asgari derecede uygulanmasında herhangi bir olumlu değişim meydana getirebildi mi?”Hayır!

Bu konularda tek bir gelişme tek, bir yasanın dahi kardeşlerimizin lehine değiştiği görülmemiştir. Tam aksine Türkiye’nin iyi niyetle Çin’e yakınlaşmasının suiistimal edilmesine ve 60 senedir var olan baskılarının daha da artmasına sebep olmuştur. Çin’in tarihten beri Türklere karşı uygulaya geldiği “yakındaki düşmanı yok etmek için uzaktaki akrabalarını yanına çekmek” kapanına çekmiştir.

Gerçeği söylemek gerekirse, daha önce geliştirdiğimiz Doğu Türkistanlıların Türkiye-Çin arasında bir “dostluk köprüsü” olması politikamızın ağırlığını Çin’e gerektiği gibi hissettiremedik. Bunun en önemli sebebi de gerektiğinde Çin’e ‘Hayır’ diyemediğimizden kaynaklanmaktadır. Tam Çin’in istediği gibi iki ülke ilişkilerinde Doğu Türkistanlıları “dostluk köprüsü” olarak görme politikamızın rafa kaldırılması ve bu köprüyü ortadan çıkarmadan ilişkilerin gelişmeyeceği yönündeki tesviyelerin ağır basması milyonlarca kardeşimizin canlarına mal olmaktadır. Dolayısıyla şu an Doğu Türkistanlılar 2010 ve hatta 2013’teki insan hakları ihlalleri en sık yaşanan dönemleri bile mumla arar hale gelmiştir. 2023’e kadar Doğu Türkistanlıları tamamen milli ve dini değerlerinden kopararak, Çinileştirme politikası, resmi rakamlara göre 2 ve gayri resmi rakamlara göre 5 milyon kardeşlerimizin ‘Tutuklama kampı’ ve ‘Eğitim Kampı’ adı altındaki yüzlerce kamplara kapatılması ile tarihte görülmemiş bir devam etmektedir. Bu konuda BM rapor-

ları, uluslararası kurum ve kuruluşların remi araştırma sonuçları, tonlarca kanıt, belge ve binlerce şahitler mevcut. Üstelik dünya çapınca Çin’in zulümlerine karşı resmi tepkiler giderek artmaktadır.

Şu unutmamalıyız ki, böyle durumlarda ‘Hayır’ diyebilmek devletimizin saygınlığını arttırır, Uzun dönemli menfaatlerini kurur, Sanıldığı gibi dış ilişkilere zarar vermesi söz konusu bile olmaz.

Örneğin; bu insanlık dışı kaplar hakkında Kazakistan 15 Şubat 2018 da ilk olarak Çin’e diplomatik nota vermiştir ve aylar süren kesintisiz uğraşlar neticesinde daha birkaç gün önce 2000 Kazak Türkü kardeşlerimizin kamplarından salıverilmesi ve Kazakistan’a gelmesine izin verilmesi konusunda Çin ile anlaşmaya varmıştır.

Bütün bu gelişimler ve Çin’i Evet dedirtmeler iki ülke ilişkilerine hiçbir zarar vermemiş, tam aksine saygınlık kazandırmıştır.

Kısacası, 21. yüz yıla hazırlanmakta olan Türkiye kendi stratejik önemini, güçlülerin iddia ettiği ve dayatmaya çalıştığı gibi güçsüz olmadığını, Türkiye’nin Çin’e değil, Çin’in her alanda Türkiye’ye ihtiyacı olduğunu ilk önce kendisi kabullenmek

ve inanmak zorundadır. Dünün yol haritası ile yarının yol haritasını yan yana koyarak, gelecekteki istikametini tayin etmesi, iyi değerlendiremediği hatlarını – gerçi hatları kaygan da olsa- tarafsız bir muhasebe etmesi, neyin nerde yanlış gittiğini araştırması gerekiyor. En önemlisi Türkiye'nin kendini bulması, ayağa kalkması lazım. Ayağa katlığında Doğu Türkistan meselesinin batının inisiyatifine bırakılacak kadar basit bir sorun olmadığını, belki damarlarındaki statik kuvvetin ve yumruğunun masaya daha güçlü vurulmasının kaynağı olduğunu görecektir. İşte o zaman Çin'e yönelik geçmişte sıraladığı 'EVET'lerden üzülecektir. 'Başını dik tuttuğunda 'HAYIR' demenin o kadar zor olmadığını görecektir, ufku genişleyerek, büyük Türk dünyasını görebilecek, içindeki küllenmiş heyecanı dışarıya vurabilecek ve üzerindeki ürkekliliği atarak öz güven kazanabilecektir' .

Şu an Doğu Türkistan'da cereyan eden emsalsiz zulüm karşısında Bütün İslam ve Türk dünyasının gözü, Türkiye'ye özellikle bütün dünya mazlumların hüznü kalplerine ümit uyandıran ve arşı titreten dualarının mazharı olan Türkiye Reis Cumhuru Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a dikilmiş haldedir.

Anne babaları Çin toplama kamplarına kapatılarak sahipsiz kalan milyonlarca Uygur çocuklarının çığlıkları 'Erdoğan Babasını, Ümmetin Reisini aramaktadır.

“O Reis ki, 1995 Ağustos’unda, Sultanahmet’te, Doğu Türkistan’ın Büyük Mücahidi İsa Yusuf Alptekin’le ve meydanı dolduran binlerce kişiyle birlikte “İsa Yusuf Alptekin Parkı’nın ve içindeki “Doğu Türkistan şehitleri Abidesi’nin kurdelesini, gözleri nemlenerek kesen...

O Reis ki, 15 Ağustos 1996 günü İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı sıfatıyla, İsa Yusuf Alptekin’in, görmeyen yaşlı gözlerine gözlerini dikip; “Siz 20.Yüzyılın en büyük Müslüman mücahitlerinden birisiniz. Doğu Türkistan’daki kardeşlerimizde sizin önderliğinizdeki bu kutlu mücadele ile Komünist Çin işgalinden, zulüm, işkence ve baskıdan, inşallah kurtulacaklardır. Nurlu şafaklar yakındır” diye haykıran...

O Reis ki, aynı yılın Aralık ayın yirmilerinde, Fatih Camii’nde, merhum Alparslan Türkeş’le Recai Kutan’la, daha birçok siyaset, devlet ve dava adamları ile birlikte, İsa Yusuf Alptekin’in tabutu önünde cenaze namazı için tekbir alan...

O Reis ki, Aynı akşamı, merhum İsa Yusuf Alptekin’in evinde, “Bu büyük mücahidin manevi huzurunda koltukta oturamam” diyerek, yer minderine bağdaş kuran, Yasin-i şerif okuyan ve gamlı gönüllere de bağdaş kuran bir Reistir.”

Evet, benim de kalbimin tahtında bağdaş kuran, iki evladımın Çin’den kurtulmasına vesile olan ve 16 yıllık evlat hasretimi sona erdiren o Reis’in, Çin’in işkence kamplarında yok olma tehlikesi ile burun buruna gelmiş kardeşlerimiz için Yüksek bir sesle ‘HAYIR!’ demesini bekliyorum.

Devamı gelecek sayıda...

Yazan: Mirkamil KAŞGARLI

AFGANİSTAN KONUSUNA TÜRKÇE BAKIŞ

Afganistan'da yaşanan son durum ve gelinen noktaya bakınca akla gelen ilk soru şudur: Amerika Afganistan'a niye geldi? Neden gidiyor?

Yapılan masraf o kadar masraf (Bir trilyon Dolar), ölen 3 bin asker ve harcanan enerji ne içindi?

Öte yandan ABD bizzat destekleri ile kurulan Afganistan Hükümetini bir kenara bırakıp Talibanla direk görüşmeler yapması ne anlama geliyordu? 1) TRTHaber Giriş: 31 Temmuz 2018 Salı 00:31 ABD Dışişleri Bakanlığının Güney ve Orta Asya'dan Sorumlu Müsteşar Yardımcısı Büyükelçi Alice Wells'in, Taliban liderleri ile görüştüğü iddia edildi. 2) Anadolu Ajansı 18.12.2018 - 10 ABD, Taliban'la görüştü: Afganistan'da 17 yıldır süren savaşı sona erdirmek amacıyla Taliban örgütü temsilcileriyle Amerikalı yetkililer Birleşik Arap Emirlikleri'nde görüştü. 3) Mepa News | Haber Merkezi 11 Nisan

2020 Cumartesi 16:00 Taliban ve ABD'nin askeri heyeti, Katar'ın başkenti Doha'da önemli bir görüşme gerçekleştirdi. Taliban hareketinin Siyasi Ofis'ine bağlı bir heyet ile, Afganistan'da ABD liderliğindeki uluslararası gücün komutanı General Scott Miller'in liderlik ettiği Amerikan heyeti görüştü. Görüşmede, ABD ile Taliban arasında 29 Şubat'ta imzalanan barış anlaşmasının uygulanması ve Afganistan'daki mevcut durum ele alındı.

15 Nisan 2021'de ABD Başkanı Joe Biden ABD'nin Afganistan'dan çekileceğini ilan edene kadar devam etmiş.

Öte yandan Taliban'ın Kabil'e girme süreci hakkında yanıltıcı tahminler verilmesi ki 90 gün denilmişti, 75 bin kişilik Taliban güçleri 250 bin kişilik düzenli Afgan ordusuna rağmen hiçbir direnişle karşılaşmadan, sanki tatile giden seyahat gurubu gibi güle oynaya ülke yönetimini kolayca ele geçirmesi, Cumhurbaşkanı Eşref Gani'nin her şeyi bırakıp ülkeyi terk etmesi, hatta alınan bilgilere göre General Raşit Dostum'un bile aniden çekilmesi ne anlama geliyor? Kazanan kim? Kaybeden kim?

BÜTÜN BU SORULARIN YANITINI BULMAK İÇİN GELİŞMELERE BAKMAK GEREKEBİLİR.

Açıkça görülen şudur ki: Yaşananlar ırkçı Taliban'ın Peştun Milli Diriliş hareketidir, zaten Taliban çoğunlukla Peştulardan oluşmakta, Peştunistan davaları vardır. Dolayısıyla bu gelişmelerde mağdur olanlar yakın vadede Türk Soyundan gelen Özbek ve Türkmen kardeşlerimizdir, Uzun vadede eğer Türk Milleti şimdiki duyarsızlığa devam ederse ve Çin bu olaylarda istediğini elde ederse yani Amerika'nın bıraktığı boşluğu doldurursa Güney Türkistan'da Çin istilası başlar, Doğu Türkistan'ın içinde bulunduğu durumu tam anlamıyla umutsuz vaka olur.

Temel bilgiler: Afganistan Orta Asya'nın Yanı Büyük Türkistan'ın güneyinde bulunan denize kıyısı olmayan bir ülkedir. Doğu

ve güneyde Pakistan; batıda İran; kuzeyde Türkmenistan, Özbekistan ve Tacikistan ile komşudur; kuzeydoğuda ise Doğu Türkistan ile Çin ile komşudur. 652.000 km² yüz ölçümlü, kuzey ve güneydoğusunu düzlüklerin oluşturduğu dağlık bir ülkedir. Başkenti ve en büyük şehri Kâbil'dir. Yaklaşık 33 milyonluk nüfusunun çoğunluğunu Peştular ile Türkler oluşturur. Tacikler, Hazaralar ve Özbekler, Türkmenler oluşturur. Türk soyluların nüfusu %48 oluşturmaktadır. Türkler çoğunlukla ülkenin kuzeyinde yerleşiktir. «Antik dünyanın doğu kavşağı», Rus, Çin ve İngilizler tarafından bölüşülen Büyük Türkistan'ın üçüncü parçası olan Güney Türkistan'da 1500 yıllık Türk varlığı bütün tahribatlara rağmen sürüp gelmektedir. Bu da Peştun Irkçılarının canını sıkıyordu

“ÇİN HALK CUMHURİYETİ İLE AFGANİSTAN KRALLIĞI ARASINDAKİ SINIR ANLAŞMASI”

22 Kasım 1963 yılında Pekin'de imzalanmış. Çince, Farsça ve İngilizce olarak 2 şer nüsha hazırlanmıştır.

中华人民共和国和阿富汗王国边界条约

中国人大网 www.npc.gov.cn 国图字号：中/中/大 打印/打印 关闭/关闭

中华人民共和国主席和阿富汗国王陛下下。

为了保证存在于中国和阿富汗两个独立和主权国家之间愉快的友好睦邻关系获得进一步的发展；

决定根据互相尊重主权和领土完整、互不侵犯等原则和万隆会议十项原则，本着友好合作和互相谅解的精神，正式划定和标定中国和阿富汗在帕米尔地区的边界；

坚信：两国边界的正式划定和标定，将进一步加强这一地区的和平和安全；

为此目的，决定缔结本条约并各派全权代表如下：

中华人民共和国主席特派外交部长陈毅；

阿富汗国王陛下特派内务大臣阿卜杜卡尤姆。

双方全权代表互相阅读全权证书，认为妥善后，议定下列各条：

第一条 缔约双方同意，两国之间的边界，从南端高程为5650米的山峰（参考条约称为东经74度35分，北纬70度03分）起，沿喜马拉雅干河支流平拉塔瓦尔河为一方，阿克苏河支流和瓦平河的上游瓦吉舍尔河为另一方的帕米尔塔格山脉的分水岭而行，经过高程为4923米的南瓦根基达坂（中方图称瓦根基山口），北瓦根基达坂（仅中方图有此名），西克拉克鲁达坂（仅中方图有此名），东克拉克鲁达坂（阿方图称卡拉吉勒达山口），托克满素达坂（阿方图称赫里山山口），沙拉克什达坂（仅中方图有此名），克拉克鲁达坂（阿方图称赫里山山口），到高程为5698米的克拉克鲁达坂（阿方图称波万什特利夫斯达坂）。

本条约所述的全部边界线，标明在本条约所附的比例尺为1:200000的中方的中文地图和比例尺为1:253440的阿方的波斯文地图上。

上述两种地图都附有英文。

第二条 缔约双方同意，两国沿分水岭和达坂（山口）而行的边界，以分水岭山脊和达坂（山口）的分水线为边界线。

第三条 缔约双方同意：

一、本条约生效后，即成立由双方同等人数的代表和若干名顾问所组成的中国阿富汗联合勘界委员会。根据本条约第一条的规定，实地勘定两国间的边界并划定界碑，然后起草关于两国边界的议定书并绘制边界地图，详细标明边界线的走向和界碑的实际位置。

二、本条第一款所述的议定书和边界地图，经双方政府代表签字生效后，即成为本条约的附件。联合勘界委员会绘制的边界地图将代替本条约所附的地图。

三、上述议定书和边界地图签字后，中国阿富汗联合勘界委员会的任务即告终止。

第四条 缔约双方同意，在两国边界正式划定后，如果发生任何边界争议，应由双方友好协商解决。

第五条 本条约自签字之日起生效。

本条约于1963年11月22日在北京签订，共两份，每份都用中文、波斯文和英文写成，三种文本具有同等效力。

中华人民共和国 阿富汗王国

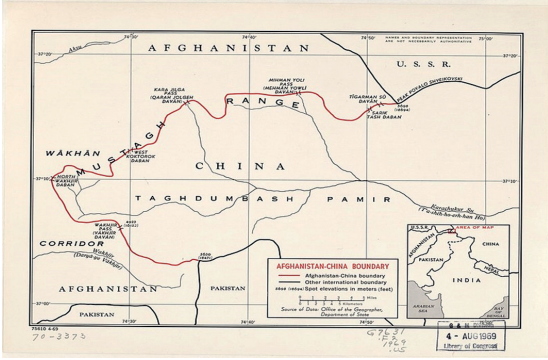
全权代表 全权代表

陈毅 阿卜杜卡尤姆

(签字) (签字)

Çin tarafını temsilen tam yetkili vekil Chen-yi (Mareşal) Afganistan Krallığını temsilen Abdulkayyum imzası bulunuyor.

1962 yılındaki Hindi-Çin savaşından sonra ya denk gelen bu anlaşma 5 maddeden oluşmuş olup sınırların enlem ve boylam ölçülerine göre detaylı bir tarif yer almaktadır. Bu anlaşmadaki “ Mihman Yolu, Kökturk” gibi Türkçe yer adları Çin tarafından özellikle farsça olarak açıklanmıştır.

Afganistan'na sınır olan Türk Topraklarından biri de Doğu Türkistan'dır.

1963 yılında Amerika Birleşik Devletleri haritasında gösterilen Afganistan ve Çin arasında sınırdaki dağ geçitleri gösteren harita. Yer adlar tamamen Türkçedir.

Qarachuqur su : Kara çukursu ,Tigerman su davan: Değirmen su geçidi, Sarıktash davan: Sarıtaş geçidi, Mehman Yolu davan: Konuk Yolu Geçidi, Karajolgha davan : Kara jılğa geçidi.

TALİBAN SALDIRILARI NEREDEN BAŞLADI?

Afganistan'da 28 Eylül 2019 tarihinde yapıpı sonuçları 5 ay sonra yani şubat 2020 de açıklanan seçimlerde en çok oy alan iki ittifakın birleşmesi ile “koalisyon” hükümeti kurulmuş, Cumhurbaşkanı Eşref Gani ve Dr. Abdullah Abdullah, yeni Hükümet'i eşit şeklinde paylaşmışlar ve bu durum bir protokol ile güvence altına alınmıştı. Ancak

Eşraf Gani'nin bu protokole aykırı davrandı ve çoğunlukla Peştun asıllı kişileri önemli makamlara atayarak Peştun kadrolaşması başlattı. Son olarak Afgan devleti, bu sefer de anayasaya aykırı olarak nüfusunun büyük çoğunluğunun Türk olduğu Faryab şehrine Peştu bir vali atadı. Bölgeyi hiç tanımayan Peştun bir valinin atanmasıyla Faryab ve Güney Türkistan'ın diğer bölgelerinde protestolar başladı. Günler sonra Afgan rejimi, Peştun valiyi geri çağırmak zorunda kaldı.

Ancak, Afgan devletinin Peştu valiyi geri çekmesi Afgan devletinin Türk varlığına saldırabilmek için stratejik bir taktikti. Taliban'ın saldırıları başladığında Afgan Hükümeti önceleri Afganistan ordusunun bölgeyi koruyacağını vaat ederek, Taliban'a karşı savaşan Türk komutanları tutuklayıp, gönüllü birliklerini dağıtmıştı. Ancak Afgan rejimi söylediklerinin tersine Güney Türkistan'ın Faryab, Saripul, Cüzcan eyaletlerinden devlet ordusunu geri çektiler. Bazı bölgelerde ordu geri çekilirken silahlarını, mühimmatlarını toplarını hatta tanklarını bile Taliban'a bıraktılar.

6 Haziran'da Taliban Faryab'a saldırdı ve devamı geldi. Taliban'ın saldırılarının kendileri için sosyal, tarihsel, etnik ve kültürel tabanını oluşturan güneydeki Peştun bölgeleri yerine Kuzeydeki eyaletlere yani 'Kuzey Türkistan' denilen eyaletlere yoğunlaşmasının nedeni anlaşıldı: Afgan devleti aslında

terör örgütü Taliban'ın eliyle Türklerden intikam almaya başlamıştı.

Her şey ABD'nin Afganistan'dan çekileceğini açıklamasıyla başladı.

15 Nisan 2021 ABD Başkanı Joe Biden, 11 Eylül saldırılarının 20'nci yıl dönümü olan 11 Eylül 2021 tarihine kadar Afganistan'daki Amerikan askeri birliklerinin tamamen geri çekileceğini duyurdu.

Çekilmenin ardından da Afganistan'ı desteklemeyi sürdüreceklerini ancak bunun askeri güçle olmayacağını söyleyen Biden, "ABD'nin en uzun savaşını bitirmenin vakti geldi" dedi.

Biden, çekilme sürecinin 1 Mayıs'ta başlayacağını belirtti.

NATO ise internet sitesinde yaptığı yazılı açıklamada, "Afganistan'a birlikte gittik, beraber çıkma konusunda birlik içindeyiz" ifadelerini kullandı.

ABD'NİN AÇIKLAMASINA İLK REFLEKS ÇİN'DEN GELDİ.

"Çin + Beş Orta Asya Ülkesi" dışişleri bakanları ikinci toplantısı 12 Mayıs 2021 tarihinde Çin'in Şian şehrinde düzenlendi.

"Çin + Beş Orta Asya Ülkesi" dışişleri bakanları toplantısının ilki 16 Temmuz 2020'de video konferansı olarak çevrimiçi gerçekleştirilmiş olup, toplantıya Çin devlet Meclis Üyesi ve Dışişleri Bakanı Wang Yi başkanlık

etmiş, Kazakistan Dışişleri Bakanı, Kırgızistan Dışişleri Bakanı, Tacikistan Dışişleri Bakanı, Türkmenistan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı ve Özbekistan Dışişleri Bakanı katılmışlardı.

Bu seferki "Çin + Beş Orta Asya Ülkesi" dışişleri bakanları toplantısından sonra ev sahibi Wangyi diğer beş Orta Asya dışişleri bakanları ile birlikte muhabirlerle bir araya geldi.

"Çin + Beş Orta Asya Ülkesi" dışişleri bakanları ikinci toplantısının perde arkasına bakalım: Çin Dışişleri Bakanı Wangyi basın toplantısında "Bu toplantı Bu yıl Orta Asya ülkelerinin bağımsızlığının 30. yıldönümüne denk geliyor ve önümüzdeki yıl Çin ile Orta Asya ülkeleri arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasının 30. Yıl dönümüdür." diyerek herkesin gururunu okşadı ama Çin'in asıl amacı olan gerçeği dile getirmedi: Bu toplantının yapıldığı dönem ayrıca "Şanghai Beşlisi"nin oluşmasının da 25. Yıl dönemidir. Sovyetler Birliği'nin dağılması ve uluslararası güç dengelerinin değişmesinden dolayı Türkistan'da meydana gelen siyasi boşluğu doldurmak, Türkistan'da esen bağımsızlık rüzgarlarının Doğu Türkistan'a sıçramasını önlemek için Çin bağımsızlığını yeni ilan eden Türk Cumhuriyetlerinin şaşkınlığından yararlanarak, 1996 yılında "Şanghai Beşlisi" ni kurdu. "Şanghai Beşlisi"ni oluşturan ülkeler Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan olup; Çin'e en uzun hududu bulunan Rusya dışındakiler Türk cumhuri-

yetleridir. Yâni Çin, Türk Dünyasına tarihi boyunduruğu geçirmiştir. 2001'de Özbekistan'ın da katılmasının ardından adını "Şanghay İşbirliği Örgütü" olarak değiştirmiş ve boyunduruğu büyütüştür. Çin'in Türkistan'daki ikinci fırsatçılığıdır «Shanghai Beşlisi». Çin'in 2001 yılında "Dünya Ticaret Örgütüne" üye olması ve 2010 yılında ekonomik süper güç olma konumuna yükselmesi süreci Çin'in ŞİÖ çalışmalarındaki başarısıyla orantılı olmuştur. Ama Çin kurnazlığı gereği olayın sadece Orta Asya Cumhuriyetlerinin bağımsızlığı gibi okşayıcı yönleriyle mest etme yöntemi kullanılmıştır.

"Çin + Beş Orta Asya Ülkesi" dışişleri bakanları ikinci toplantısının perde arkası gerçeklerinden biri de, Amerikanın Afganistan'dan çekilmeye başlaması konusu idi.

Son 20 yıldır Amerika ve Nato'nun Afganistan'da bulunması aslında Rusya'ya karşı bir denge unsuru olduğu için Çin'in Orta Asya'daki ekonomik kazançlarını çoğaltmak ve diğer çalışmaları için daha rahat bir ortam yaratmıştı. Orta Asya'nın siyasi vaziyetini ise Rusya kontrol etmişti. Ancak Amerika'nın Afganistan'tan çekilmesiyle birlikte, tam da Çin'in Doğu Türkistan sorununu kökten çözmeye niyetlendiği bir dönemde Çin ile Rusya arasındaki denge bozulabilir.

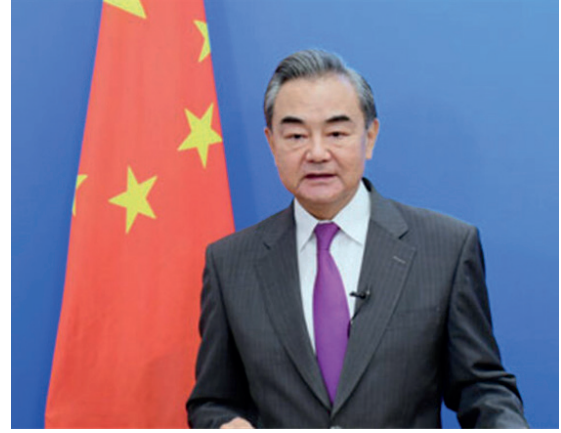
Çin'in son 150 yıldır istikrarlı bir şekilde sürdüren bir Orta Asya- Türkistan politikası vardır. Çin'de rejimler devrilsen bile, iktidarlardan değişirse bile değişmeyen ortak politika şudur:

1884 yılında Han Çinlisi General Zuozongtang "Doğu Türkistan'ı alırsak Moğolistan'ı elde tutarız, Moğolistan'ı elde tutarsak Pekin'i koruruz" teorisi Çin-Manço İmparatorluğunun Doğu Türkistan'ı işgaline sebep olmuştur.

1996 Yılında kurulan "Şanghay Beşlisi" Çin'in Türkistan üzerindeki nüfuzunu art-

tırması olarak önemli bir adım olmuş, 2010 yılında ise Çinli general "Orta Asya Tanrının biz Çinlilere lüfettiği bir pastadır" diyerek Çin devletinin Türkistan politikasının ana gayesini ortaya koymuştu.

Bugün ise dünyanın Çin virüsü ile boğuştuğu bir dönemde, Türkiye'nin de devlet- ümmet el ele olarak Filistin konusuna odaklanmışken Çin devleti tarihi fırsatı yakalamak için Türk Devletlerin dışişleri bakanlarını ayağına çağırıp Amerika'nın Afganistan'dan çekildikten sonraki oluşacak boşluğu Türk Devletlerini kullanarak nasıl doldurabileceğinin hesabını yapmaktadır.

ABD AFGANİSTAN'IN KONTROLÜNDEN ÇEKİLDİ. WANG Yİ ÜÇ ORTA ASYA ÜLKESİNİ ZİYARET ETTİ.

ABD güçlerinin Afganistan'dan çekilmeye başlaması üzerine Çin Dışişleri Bakanlığı 11 Temmuzdaki basın toplantısında Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi'nin Afganistan sınırındaki üç Orta Asya ülkesi olan Türkmenistan, Tacikistan ve Özbekistan'ı ziyarete başlayacağını ve Şanghay İşbirliği Örgütü Dışişleri Bakanları KONSEY toplantısına katılacağını duyurdu.

Çin Devlet Konseyi Üyesi ve Dışişleri Bakanı Wang Yi, 12-16 Temmuz tarihleri arasında sırasıyla Türkmenistan, Tacikistan ve Özbekistan'ı ziyaret etti. Görüldüğü gibi Güney

Türkistan'a komşu Türk Cumhuriyetleridir. Wangyi ayrıca “Şanghay İşbirliği Örgütü Üye Devletlerinin Dışişleri Bakanları Konseyi'nin toplantısı”na katıldı. “ŞİÖ-Afganistan İrtibat Grubu” ve “Orta Asya ve Barış”, “ Güney Asya: Bölgesel Bağlantı için Zorluklar ve Fırsatlar” Üst düzey Uluslararası Konferansı” katıldı. Wang Yi bu ziyareti Taliban'ın Güney Türkistan'da kontrolü ele geçirmesinden sonraya denk gelmektedir. Ziyaretin ana gündem maddeleri şunlar olmuştur:

AFGANİSTAN SORUNUNU ÇÖZMEK

Wang Yi'nin bu hafta Orta Asya ziyaretinin dikkatini çekmesinin nedeni de bu ziyaretin bir diğer sıcak konu olan Afganistan meselesine odaklanmasıydı.

ABD ordusu gittikten sonra, Afganistan'ın nereye gideceği yakın gelecekte küresel ilginin ana odak noktası haline geldi. “Afganistan'daki mevcut durumun gelişimi kritik bir noktadadır.” Çin Dışişleri Bakanlığı bu şekilde karar verdi.

Orta Asya'ya odaklanmak. Wang Yi'nin seyahat programı oldukça sıkı olmuştur. Kısa beş günde dört ana gündem: üç Orta Asya ülkesini ziyaret etmek, ŞİÖ Dışişleri Bakanları Toplantısına katılmak, “ŞİÖ-Afganistan İrtibat Grubu” dışişleri bakanları toplantısına katılmak ve Orta Asya ve Güney Asya Bağlantısı Üst Düzey Konferansına katılmak.

“ARKADAŞLARI ZİYARET ETMEK”.

Türkmenistan, Tacikistan ve Özbekistan'a yaptığı bu ziyaret, Wang Yi'nin geçen yıl Eylül ayında Kazakistan ve Kırgızistan'a yaptığı ziyaretin ardından Orta Asya ülkelerine yaptığı ziyarettir. Şimdiye kadar, yeni taç salgınından bu yana Wang Yi, Orta Asya'daki beş ülkeye yaptığı ziyaretleri tamamlamış oldu. Önemi ise geleneksel: Batı Bölgesi Çin'in güvenliği ile doğrudan ilişkilidir.

Şanghay İşbirliği Zirvesi'nin önünü açmak

ŞİÖ Dışişleri Bakanları Toplantısına ve “ŞİÖ-Afganistan İrtibat Grubu” dışişleri bakanları toplantısına katılmanın önemli bir anlamı var: ŞİÖ'nün kuruluşunun 20. yıl dönümüne denk geliyor.

Özellikle ŞİÖ için, üye devletlerinin çoğu Afganistan ile sınır komşusu olduğundan, Afganistan'ın yönetimi birçok ülkenin güvenliği ve istikrarı ile doğrudan ilişkilidir. Bazı insanlar SCO'nun ciddi güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya kalacağına dikkat çekiyor.

“ŞİÖ-Afganistan İrtibat Grubu” mekanizmasının 2005 yılında kurulduğu ve ağırlıklı olarak Afgan güvenliği, barış görüşmeleri ve savaş sonrası yeniden yapılanma konularını tartıştığı bildiriliyor.

ORTA ASYA İLE GÜNEY ASYA'YI BAĞLAMAK

Özbekistan'ın başkenti Taşkent'e, “Orta ve Güney Asya: Bölgesel Bağlantı için Zorluklar ve Fırsatlar” konulu üst düzey uluslararası konferansa katılmak üzere bir gezi, Wang Yi'nin Orta Asya gezisinin gündeminin dördüncü maddesini oluşturuyor.

ŞİÖ üye ülkelerinin dışişleri bakanlarının yanı sıra İran, Türkiye ve Hindistan dışişleri bakanlarının yanı sıra Afganistan ve Pakistan cumhurbaşkanları katılmışlardır.

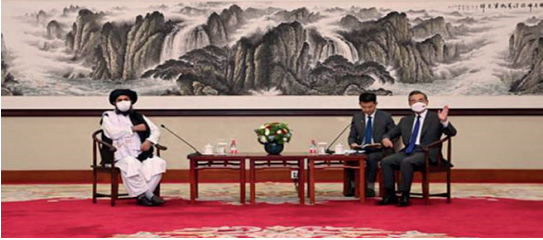
Wang Yi önce ABD dışişleri bakan yardımcısını kabul etti, sonra Taliban lideriyle bir araya geldi ve üç noktayı gündeme getirdi.

Çin Devlet Konseyi Üyesi ve Dışişleri Bakanı Wang Yi 26 Temmuz'da Tianjin'de ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Wendy Sherman'la bir araya geldi.

Wang Yi görüşmede “Mevcut durumda Çin-

ABD ilişkileri ciddi zorluklar ve sınamalarla karşı karşıya; bundan sonra ikili ilişkilerin gidişatı çatışma ve zıtlasmaya mı yoksa iyileşmeye doğru mu olacak? ABD'nin bunu iyi bir şekilde düşünmesi ve doğru bir tercih yapması gerekecek. Yaptığınız Çin ziyareti Çin-ABD diyalogunun bir parçası. Tarafların aralıksız sürdürülen diyaloglarla anlayışı artırması, yanlış yargıları önlemesi ve fikir ayrılıklarını daha iyi bir şekilde kontrol altına alması gerekiyor.” dedi.

İki gün sonra 28 Temmuzda ise yine Tianjin’de, Afganistan’daki Taliban Siyasi Komitesi Başkanı Molla Abdul Gani Birader başkanlığındaki Taliban Heyetiyle görüştü.

Daha önce ABD ile müzakerelerde baş müzakereci olarak görev yapan Birader 2020’de Doha’da ABD ile bir barış anlaşması imzalarak ABD askerlerinin Afganistan’dan çekilmesinin önünü açtı.

Alınan bilgilere göre, bu tarihi toplantıda Wang Yi, kısaca üç noktayı vurguladı:

Birincisi, Çin, Afganistan’ın egemenliğine saygı duyuyor ve Afganistan’ın içişlerine müdahale etmeyecektir. Afgan halkının ABD ordusunun geri çekilmesi fırsatını değerlendirip ülkenin kaderini kendi eline almasını umuyor;

İkincisi, Taliban Afganistan’da önemli bir siyasi ve askeri güçtür. Bu kilit noktada kapsayıcı olmayı umuyoruz ve barış, Afganistan’daki çeşitli siyasi gruplar arasındaki anlaşmazlıkların barışçıl çözümünü teşvik etmek için en önemli şeydir;

Üçüncüsü, “Doğu Türkistan İslami Hareketi” ile net bir çizgi çizin ve onu kararlılıkla çökertin.

Birader ilk olarak Çin’i ziyaret etme fırsatı için minnettarlığını dile getirdi. Wang Yi’ye Taliban’ın hiçbir gücün Afgan topraklarını Çin’i tehlikeye atacak şeyler yapmak için kullanmasına asla izin vermeyeceğini söyledi. Afgan Talibanı Afganistan’ın komşu ülkeler ve uluslararası toplumla dostane ilişkiler geliştirmesi gerektiğine inanıyor. Afgan Talibanı Çin’in Afgan barışını yeniden inşa sürecine daha fazla katılmasını ve gelecekte Afgan’ın yeniden inşası ve ekonomik kalkınmasında daha büyük bir rol oynamasını umuyor.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞININ 17 AĞUSTOS 2021 OLAĞAN BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİ.

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hua Chunying basın toplantısında ulusal ve uluslar arası gündeme ilişkin değerlendirmeler yaptıktan sonra gazetecilerin sorularını yanıtladı. Burada konumuzla ilgili soru-yanıtları aktaralım:

Bloomberg sorusu: Çin’in Afgan Taliban’ı ve diğer gruplarla iyi ilişkilere sahip olduğunu fark ettik. Çin’in Afganistan’da barışı ve

uzlaşmayı teşvik etmedeki rolünü daha fazla açıklayabilir misiniz?

Yanıt: Afganistan'ın en büyük komşusu olarak Çin, Afganistan'ın egemenliğine, bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne her zaman saygı duymuş, Afganistan'ın içişlerine karışmamaya her zaman bağlı kalmış ve her zaman tüm Afgan halkına karşı dostane bir politika izlemiştir.

Çin, Afgan meselesinde uzun süredir Afganistan'ın ulusal egemenliğine ve ülkedeki çeşitli grupların iradesine tam saygı temelinde Afgan Talibanı ve diğerleri ile temas ve iletişimi sürdürdü ve siyasi çözümün teşvik edilmesinde her zaman yapıcı bir rol oynadı.

Son günlerde Afganistan'daki durumdaki büyük değişikliklerin ardından Çin, tüm taraflarla iletişimi sürdürmeye devam ediyor. Dün gece Devlet Müşaviri Wang Yi, Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov ve ABD Dışişleri Bakanı Brinken ile randevulu telefon görüşmesi yaptı ve Çin, BM Güvenlik Konseyi'nin Afganistan'la ilgili düzenlediği acil durum toplantısına da katıldı. Çin, Afgan talibanını ılımlı ve ihtiyatlı bir din politikası izlemeye, açık ve kapsayıcı bir siyasi yapı oluşturmak için tüm taraflarla birlikte çalışmaya ve özellikle Afganistan'ın yeniden inşası ve kalkınmasını sağlamak için komşu ülkelerle uyum içinde yaşama konusunda barışçıl ve dostane bir dış politika izlemeye teşvik ediyor. Yeni Afgan rejiminin çeşitli uluslararası terörist güçler arasında net bir çizgi çizmesi, "Doğu Türkistan İslami Hareketi" de dahil olmak üzere terörist güçleri dizginleyip bunlarla mücadele etmesi ve Afganistan'ın yeniden aşırı terörist güçler için bir toplanma yeri olmasını engellemesi umulmaktadır.

Çin, Afganistan'ı savaşı mümkün olan en kısa sürede durdurmaya ve kalıcı barışa ulaşmaya zorlamak için ilgili tüm taraflarla yakın iletişim ve koordinasyonu sürdürmeye

devam edecektir.

Bloomberg muhabiri: Çin, Afganistan Taliban ile "Doğu Türkistan İslami Hareketi" konusunu hiç tartıştı mı? Çin, Afganistan Taliban'ının Çin tarafından tanınması için "Doğu Türkistan İslami Hareketi" ile net bir çizgi çizmesini isteyecek mi?

Çin, Afganistan'da Taliban ile "Doğu Irak Hareketi" konusunu hiç tartıştı mı? Çin, Atta'dan Çin tarafından tanınması için "Doğu Irak Hareketi" ile net bir çizgi çizmesini isteyecek mi?

Hua Chunying: "Doğu Türkistan İslam Hareketi", BM Güvenlik Konseyi tarafından listelenmiş uluslararası bir terör örgütüdür. Çin'in ulusal ve halk güvenliğine doğrudan tehdit oluşturmaktadır. "Doğu Türkistan İslam Hareketi" ile mücadele etmek uluslararası toplumun ortak sorumluluğudur. Çin, "Doğu Türkistan İslam Hareketi"ne darbe vurmak için Afgan hükümetiyle işbirliği yapmıştır. Şimdi Afganistan'daki Taliban'ın başı, Çin'e hiçbir gücün Çin'i tehlikeye atacak şeyler yapmak için Afgan topraklarını kullanmasına izin verilmeyeceğini açıkça belirtti. Afgan Taliban'ın "Doğu Türkistan İslam Hareketi" de dahil olmak üzere tüm terör örgütleriyle aralarında tam bir çizgi çizmesini, "Doğu Türkistan İslam Hareketi" ile kararlı ve güçlü bir şekilde mücadele etmesini ve bölgesel güvenlik, istikrar ve kalkınma işbirliğinin önündeki engelleri kaldırmasını umuyoruz.

塔利班是恐怖组织吗？若他们重新执政，阿富汗将会是什么样子？

2021-05-02 23:27 覆言国际

毫无疑问，如果塔利班再次执政，阿富汗人民将会失去自由，陷入更加黑暗的深渊。同时，也会影响到周边国家的安全和稳定。所以，恐怖主义和极端主义是人类社会的公敌，是一颗必须拔除的毒瘤。今日话题：你认为美国应该撤出阿富汗吗？欢迎你的留言和评论。

2 Mayıs 2021 tarihli Çin basınında “Taliban terör örgütü mü? Taliban yeniden iktidarı ele geçirirse Afganistan’da ne olacak?” başlıklı bir yazı yayımlandı. Konuyla ilgili kısa bir rapor yayınladı. Raporda, “Taliban iktidarı ele geçirirse, Afgan halkı özgürlüğünü kaybedecek ve karanlığa gömülecek ve komşu ülkelerin güvenliği ciddi şekilde tehlikeye girecek” tarzından yorumlar yer almıştı.

Çin devletinin Afgan Taliban ile sıcak ilişkilere başlamasından sonra Çin sosyal medyasında Afganistan’ın eskiden Çin Toprağı olduğuna dair yazılar ve video konuşmaları baş göstermeye başladı. Bunlardan bir örnek. Kendisini tarihçi üstad Yang olarak tanımlayan bu Çinli : Afganistan ta ezelden Çin toprağıydı, özellikle Tang sülalesi (M.S 618 – 907) dönemimde Çin idaresine resmen girmişti, daha sonra Parslar tarafından işgal edilmişti, türünden açıklamalar yapıyor.

Yani devlet-millet el ele vererek Çin devletinin yayılcılık geleneklerine hizmet etmektedirler.

Türk devleti Afganistan’a her zaman önem vermiş, çok derin ilişkiler sürdürmüştür. Türkiye’nin Afganistan Büyükelçiliği 26 Haziran 1922 tarihinde faaliyete geçmiştir. Ve İlk Büyükelçi de Korgeneral Ömer Fahreddin Türkkkan olmuştur. 3. Büyükelçi Mustafa Memduh Şevket Esendal beyin Doğu Türkistan konusundaki duyarlılığı özellikle kayda geçmiştir. Kendileri 19 Kasım 1933 ile 31 Ekim 1941 tarihleri arasında görev yapmış olup, 12 Kasım 1933 te Kaşgar’da kurulan “Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti’ni yakından takip etmiş, Cumhuriyetin mağlubiyete uğramasından sonra ise Uygur Gençlerinin eğitimine özel ilgi göstermiştir. Doğu Türkistan’dan kaçarak Kabil’e gelen Uygur ailelerin çocuklarından 5 genci seçip devlet imkanlarıyla Türkiye’ye gönderip Konya’daki askeri okula yerleştirmiştir. Bunlardan Mehmet Rıza Bekin Paşadır. General, M. Rıza Bekin, askeri kariyeri içinde, Birinci Kore Tugayı Topçu Tabur Takım Komutanlığından (1950-1951) başka, 1959-1961 arası Türkiye’nin Tahran Askeri Ataşe Muaviniği görevini ifa etmiş, emekli olduktan sonra bir müddet Başbakanlıkta uzman olarak çalışırken Afganistan meselesinin patlak vermesi üzerine 1989-1990 yılları arasında BM’lerin Afganistan’a insani yardım programı çerçevesinde Pakistan’da kurmuş olduğu Mayın

Temizleme Eğitim Merkezinde (İslâmad) Başdanışmanlık görevini yürütmüştür.

1986'da kurulan Doğu Türkistan Vakfı Başkanlığına seçilen M.Rıza Bekin, halen Çin esareti altında yaşayan Doğu Türkistan (Uygur Türkleri) meselesinin insani ve siyasi boyutta dünya kamuoyuna duyurulması yolunda Doğu Türkistan vakfı bünyesinde çalışmalarına devam etmiştir.

Merkezi Münih'te bulunan "Doğu Türkistan Milli Kongresi'nin onursal Başkanı'da olan M.Rıza Bekin, evli ve iki çocuk babası olup, İngilizce ve Farsça biliyordu.

Türkiye'ye gelen Afganlılar konusunda iki noktayı belirtmek gerekir:

Afganistan'ın Ankara Büyükelçisi Amir Muhammed Ramin, 13 Ağustos 2021 tarihindeki bir açıklamasında Türkiye'ye gelen Afganların Taliban safında savaşmak istemeyen kişiler olduğunu belirterek, "Türkiye'de 200 bin Afgan bulunuyor. Son yaşanan gelişmelerden sonra bir artış olsa da Türkiye'nin kendi sınırında aldığı önlemler nedeniyle yoğun bir akış olduğunu gözlemlemiyoruz" diye konuştu.

Benim bazı Afganistan Türkü dostlarımdan aldığım bilgilere göre, gelenlerin arasında Taliban mensupları vardır, Taliban onları para kazanıp kendilerine göndermeleri yani Talibana maddi yardım toplamaları için gönderilmiştir.

SONUÇ:

Afganistan'da meydana gelen son olaylarda gerçek anlamda mağdur olanlar Türklerdir, hedef Güney Türkistan'daki Türk varlığının ortadan kaldırılmasıdır. Çin özellikle bu hedef için Afganistan'ın bütün şartlarını kabul eder.

Günümüzde "Esir Türkler" diye kavram vardır. Buna karşın "Esir Çinliler", "Esir Ruslar", "Esir Farsiler", "Esir Araplar" hatta "Esir Afrikalılar" diye bir kavram yoktur. Tam tersine Doğu Türkistan Çin'in pençesinde kıvrılırken, Kırım başta olmak üzere birçok Türk soylu nüfus Rus idaresi altındadır. Kerkük- Musul ve Türkmen Eli Arapların idaresinde, ciddi sayıda Türk nüfusu da Fars idaresindedir. Bu da yetmiyormuş gibi bir de Peştular Türk Milletine musallat olmakta, topraklarına göz dikmektedir.

Çin nüfusu kalabalık, büyük ülke dedik işgale direnemedik, Rusları büyük Çarlık Rusya döneminde oyuna geldik dedik kabullendik, Farsların "kültürel istilası"na gafil avlandık, idaresine adeta gönüllü olduk, Arapları ümet dedik istilasına direnmedik, şimdi Peştular bile Türk'e musallat olmaya soyunurken hangi bahaneyle teselli bulacağız? Barış ve istikrar çok güzel şeydir, ancak savaşı kazanıp bütün haklar alındıktan sonra anlam ve değer kazanır.

Nitekim can vererek, kan dökerek elde edilen devletin gelişmesi için barış ve istikrar şarttır.

Dolayısıyla bugünkü şartlarda Türkiye dışındaki esir Türk yurtlarına barış ve istikrarı salık vermek ancak düşmanın kendisini toparlamasına, Türkler üzerindeki hakimiyetini güçlendirmesine yarar.

Günümüzde Esir Türk Yurtlarının sarılması gereken yegane düstur vardır, o da : Ya istiklal, Ya ölümdür.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ:

Afganistan “Antik dünyanın doğu kavşağı” olarak dünya için önemli olabilir, Ama Türk Milleti için hem tarihi hem güncel olarak önemlidir. Türk Dünyasının Güneyini bünyesinde bulundurmaktadır. Çin eğer Afganistan’da yerleşirse Türk Dünyasının nefes borusunu ele almış olur.

Onun için hep birlikte çare aramamız lazım.

Önce mevcut durum üzerinden bir varsayım yapalım:

Amerika 20 yıldır Afganistan’da düzenli askeri eğitim vererek 250 bin kişilik bir Afgan ordusunu var etti. Taliban ise yıllardır Ruslarla savaşmış tecrübeli 90 bin kişilik bir askeri güç. Üstelik bu defa iç savaş olmadı ve bu iki güç yıpranmadan birleşerek 350 kişilik güçlü bir ordu haline geldi.

Taliban’ın Pakistan’da bir kolu var “Pakistan Talibanları” diye adlandırılmaktadır. Pakistan ise Dünyanın En Güçlü Nükleer Silahlarına Sahip Olan 10 Ülkeden biri. Bu durum Taliban’ın nükleer silaha kolayca erişmesini sağlayabilir.

Şu an sorun ise mevcut Pakistan hükümetinin Çin ile olan çok yakın ilişkileri. Pakistan Çin’in önünü o kadar açtı ki, Gwadar limanını Çin’e kiraya ermekle Çin’i Hint Okyanusunda kıyı sahibi yaptı, Kaşgar- Gwadar

demir yoluna izin vererek Çin’in Hürmüz boğazına ve Orta doğuya çok kısa sürede direk ulaşmasına imkan yarattı.

Bu durumun önüne geçmek için önce Taliban gibi bir askeri güç yaratıp, ondan sonra Pakistan’da iktidarı ele geçirmek ve Çin bağlantısını kesmek gerekir. (acaba ABD böyle düşünmüş olabilir mi?)

Pakistan’da 220 milyon nüfus var. Afganistan 35 Milyon, Hindistan’da 200 milyon nüfus var. Endonezya 270 milyon,

Bütün bu Toprakların ortak özelliği var: Babur İmparatorluğunun hüküm sürdüğü topraklardır. Ortak geçmişi var.

Zamanı geldiğinde «Allahu Ekber» slogani ile hemen birleşebilir.

Bu durumda Türk Dünyası Türkiye’nin önderliğinde ABD ile ortak hareket edebilir.

Gerçek çözüm ise Türk Milleti öncelikle Soydaşlık ile Ümmetçilik arasındaki ilişkileri doğru yönetmeyi öğrenmesi lazım. Yani hayatın gerçeklerinin “Önce Can, Sonra Canan” olduğunu idrak etmesi lazım.

Her kes elinden geldiğince Türk Milletinin ortak menfaatlerini gözetmesi lazım.

Dr. Ferhat kurban TANRIDAĞLI

UYGUR MAHKEMESİ SONA ERDİ

London'da 2. Duruşması dört gün süren bağımsız Uygur mahkemesi 13 Eylül'de sona erdi. Mahkemede 27 uzman ve 8 zulmün canlı şahitleri Çin'in Doğu Türkistan'da devam eden insan hakları ihlalleri ve sistematik soykırım uygulamaları hakkında ifade verdi.

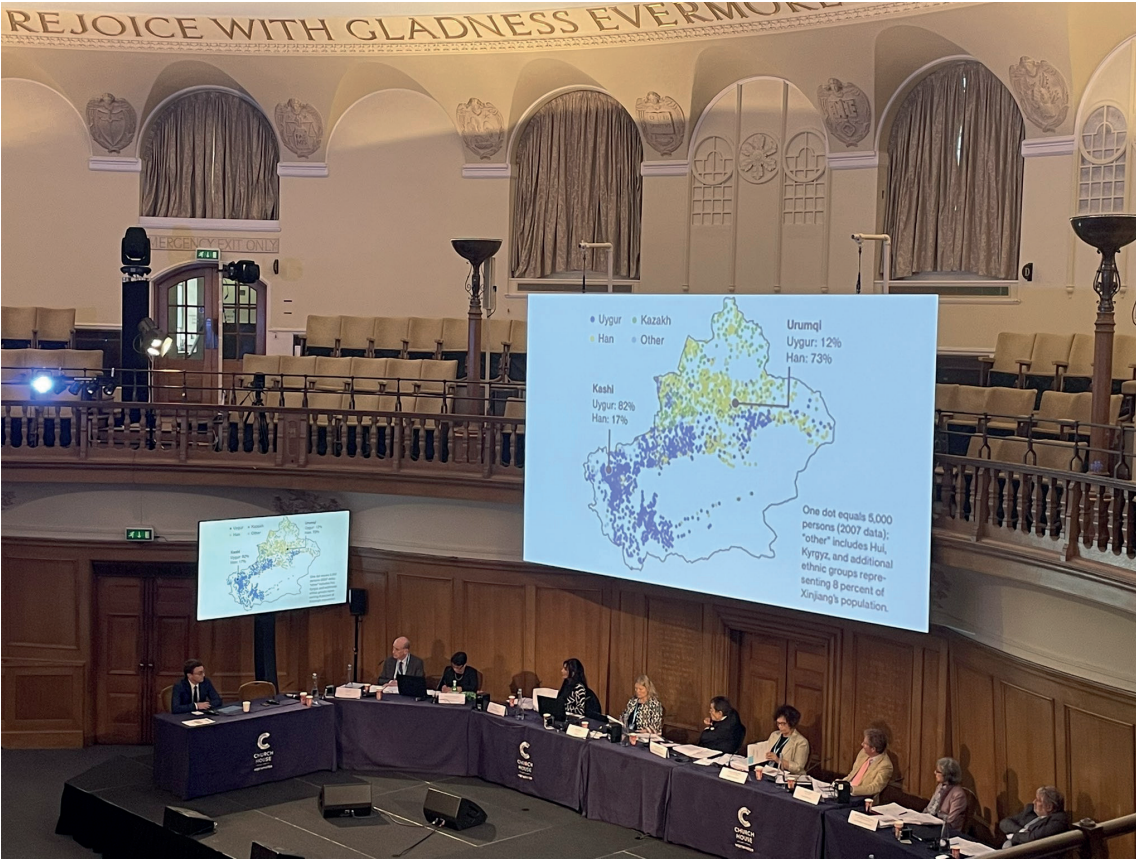
11 Eylül'de başlayan Uygur mahkemesinde, aralarında Financial Times'ın eski muhabiri Jonah, İnsan Hakları Merkezi'nde hukuk danışmanı ve Avustralya Strateji ve Politika Enstitüsü'nde araştırmacı olan Neysen Rusir'ında bulunduğu birkaç uzman tarafından Çin'in suç faaliyetleri rapor edildi.

Doğu Türkistan'da kadın doğum uzmanı olarak görev yapan Uygur Türkü eski doktor, kamptan kurtulan Uygur ve Kazak tanıkları, Çin'in Doğu Türkistan halkını yok etmeye yönelik gerçekleştirdiği suç faaliyetlerini, Sırf dini ve etnik kökenleri yüzünden masum insanları katlettiklerini ve keyfi suçlamalarla tutuklananlara yönelik Hapishanelerde uygulanan vahşi işkencenin ayrıntılarını tek-tek anlattı.

UZMANLAR'DAN UYGUR RAPORU

Uygur mahkemesinin son gününde Doğu Türkistan'ın Gulca şehrinde bir yıldan fazla bir süre kampta kalan Kazak tanık Gulzira Awulkan, Doğu Türkistan'daki kamplarda tutuklu olan kızların ve kadınların aşağılanmasına ve her türlü fiziksel, ruhsal cinsel olarak işkencelere maruz kaldıklarına tanık olduğunu ifadesinde dile getirdi.

İngiliz uzman Ethan Gutman, Çin'in organ kaçakçılığı üzerine yaptığı araştırması hakkındaki raporları ile Çin'in sistematik olarak organ kaçakçılığı yürüttüğünü ve bunu da

hapisanelerde suçsuz yere yıllardır tutulan masum Doğu Türkistanlılardan kaçınma ihtimalinin yüksek olduğunu ve organların alınması sırada hiç kimsenin izni olmadan Polis güçlerinin yardımıyla gasp edildiğini kanıtladı.

Alman araştırmacı Adrian Zeniz, Çin'in Doğu Türkistan'daki suç faaliyetlerine ilişkin güçlü kanıtlar ve Çin'in resmi verilerine dayanan Raporlarını mahkeme heyetinesundu.

ÇİN İNGİLTERE'YE BASKI YAPTI

Mahkeme başkanı Yargıç Jeffrey Nice, bu duruşmanın kanıtlara dayalı bağımsız bir duruşma olduğunu, delillere dayanım nihai (Soykırım) kararının daha sonra açıklanacağı ve bu süre zarfından tanık kabulünün devam edeceğini ifade ederek mahkemeyi sonlandırdı.

Bilgilere göre Çin'in Birleşik Krallık Büyükelçisi Zheng Zeguang, Purple Televizyon kanalından gelen sorulara yanıt olarak İngiltere hükümetinin bu tür sözde "yasadışı" yargılara izin vermemesi gerektiğini vurgularak, Çin hükümetinin diplomatik kanallar aracılığıyla duruşmanın durdurulması için İngiliz hükümetine baskı uyguladığını itiraf etti.

Zehra ÖZUYGUR-Türkistan Press

YENİ RAPOR: 20 YIL SONRA 4,5 MİLYON UYGUR YOK OLACAK

Alman araştırmacı Adrian Zenz, Çin'in Doğu Türkistan'daki Sistematik Soykırım uygulamalarını anlatan yeni bir Rapor Yayımladı. Raporunda, Çin'in Doğu Türkistan'da nüfus sayımı politikasına devam etmesi halinde, 2040 yılına kadar dört buçuk milyon Uygur nüfusunun ortadan kaybolmasına yol açacağına dikkat çekiliyor.

Çin'in Doğu Türkistan'da işlediği insanlık dışı suçlarını inceleyip güçlü kanıtlara dayanarak hazırlanan güvenilir raporlarıyla tanınan Alman araştırmacı Adrian Zenz, 24 Ağustos'ta Central Asian Survey Journal'da "Uygur Milletinin Nüfusunu Kaybetmesi: Pekin'in Güneyi Xinjiang Nüfus Analizi" adlı yeni raporunu yayınladı.

Zenz Raporunda Çinli yetkililerin istatistiklerine göre Doğu Türkistan'daki Uygurlar başta olmak üzere Kazak, Kırgız ve Özbek

TürkÜ Müslümanlardan yerli halkların nüfusu 2040 yılına kadar 13.14 milyon civarında olması gerektiği, Ancak Çin hükümetinin Doğu Türkistan'daki mevcut politikası nedeniyle gelecek 20 yıl içinde nüfusun 8,6 -10,5 milyon kadar düşeceğini öne sürüyor.

Dr. Adrian Zenz'e göre Çin'in Uygur Nüfusuna yönelik Politikaları sonucu 20 yıl sonra Doğu Türkistan'da 4,5 milyon nüfus ortadan kaybolacak.

Adrian Zenz ayrıca Çin rejiminin, nüfus düzenleme politikası yoluyla yalnızca /Uygur nüfusunu kontrol ederek, Doğu Türkistan'daki Çin nüfusunu şimdiki %8,4'ten %25'e çıkarmayı planladığını belirtiyor.

Avustralya Stratejik Politika Araştırma Merkezi (ASPI), 12 Mayıs'ta yayınladığı bir raporda, Doğu Türkistan'daki doğum oranının, Çin'in Nisan 2017'den 2019'a kadarki iki yıl içinde sözde "Kaçak doğumlarla mücadele" adı altında benzeri görülmemiş bir şekilde %48,74 düştüğünü, bunun Suriye'deki iç savaş veya Ruanda ve Kamboçya soykırımı sırasındaki nüfus düşüşünden de daha fazla olduğunu ortaya sermişti.

Çin rejimi, bununla ilgili kanıtları ve raporları sürekli olarak reddetmekle kalmıyor, aynı zamanda konuyla ilgili kuruluşlara, kişilere saldırı düzenliyor ve Hatta Bu yılın Mart ayında bazı Çinli şirketler Adrian Zenz'e İftira atmak ve Ticaretini sekteye uğratmakla suçlayarak dava açtığı biliniyor.

Gözlemciler, araştırmacı Adrian Zenz'in raporlarının tamamen Çin rejimi tarafından resmi sitelerde yayınlanan verilere dayandığını, ancak Çin'in bu açık kanıtı utanmadan inkar ettiğini, baskısı ve etkisi altındaki halktan bazı kişileri lehine yalan ifade vermeye zorlayarak karaladığını itibarsızlaştırmaya çalıştığını söyledi.

Zehra ÖZUYGUR-Türkistan Press

Çin, Doğu Türkistan'da İslam'ı Çinlileştirme, asimilasyon ve topyekûn imha politikaları kapsamında geleneksel bayramlarını kutlamaya zorluyor.

KAYNAKÇA

<http://ilkha.com>

<http://turkistanpress.com>

<http://turkistanpress.com>

DOĞU TÜRKİSTAN GERÇEĞİ

Doğu Türkistan'da neler oluyor?

Doğu Türkistan'la ilgili haberlerin hangisi gerçek, hangisi gerçek değil?... Dergimiz, güvenilir haber kaynakları ve yaşıyan tanıkların beyanlarıyla, Çin rejiminin insanlığa karşı suçlarını ve bu suçlarını örtbas etmek için servis ettiği gerçeğdışı bilgi ve haberleri ifşa etmeyi, ayrıca günümüzde Doğu Türkistan halkının maruz kaldığı insanlık dışı zulümleri dünya kamuoyuna sunmayı hedefler.

Genel Yayın Yönetmeni **Abdulvaris ABDULHALİK**

Grafik Tasarım **Örkeş**

Editör **Muhammed Ali ATAYURT**
Abdulvaris ABDULHALİK

Karikatür **Radwa Adl**

Yayın Kurulu **Doğu Türkistan Basın ve Medya Derneđi**

Yayın Türü **Aylık Yayın**

Yazışma Adresi **Kartaltepe Mah. Geçit Sok. No: 6 Dük 2**
Sefaköy K.çekmece İSTANBUL

info@turkistanmedia.com **www.turkistanpress.com** **www.istiqlalmedia.com**

+90 212 540 31 15 **+90 553 895 19 33** **+90 541 797 77 00**